

Atragerea unui număr mai mare de femei în învățământul STIM (științe, tehnologie, inginerie și matematică) va avea un impact pozitiv asupra creșterii economice în Uniunea Europeană. Totuși, în pofida oportunităților bune de angajare și a locurilor de muncă foarte productive din acest domeniu, proporția femeilor care urmează și absolvă studii în discipline STIM este în prezent scăzută¹.

Un studiu al Institutului European pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați (EIGE), referitor la „beneficiile economice ale egalității de gen”, prezintă noi dovezi solide privind efectele pozitive ale reducerii disparităților de gen în educație în țările dezvoltate.

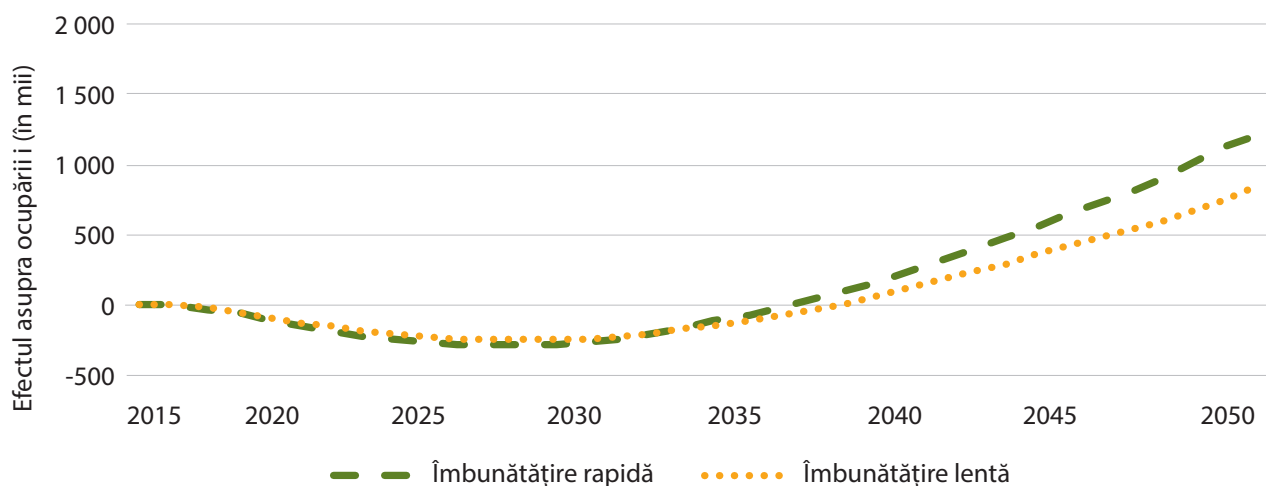
Eliminarea disparității de gen în contextul învățământului STIM poate stimula creșterea economică

Măsurile de promovare a egalității de gen, cum ar fi eliminarea stereotipurilor de gen în educație, creșterea gradului de conștientizare și promovarea disciplinelor STIM în rândul fetelor și al femeilor, precum și o orientare profesională care să încurajeze fetele să ia în considerare posibilitatea de a studia în domenii dominate de bărbați, iar băieții – în domenii dominate de femei, sunt de natură să ducă la creșterea numărului de absolvenți ale disciplinelor STIM. De asemenea, aceste măsuri ar putea încuraja mai multe femei să se angajeze, date fiind perspectivele bune de angajare oferite de domeniile STIM în prezent și în viitor. În același timp, creșterea gradului de ocupare în aceste domenii ar contribui la reducerea deficitului de pe piața forței de muncă și a blocajelor existente pe piața muncii.

Eliminarea disparității de gen în domeniile STIM ar putea genera 1,2 milioane de locuri de muncă noi.

Eliminarea disparității de gen în învățământul STIM ar avea un impact pozitiv asupra ocupării forței de muncă. Totalul locurilor de muncă din UE ar crește cu 850 000-1 200 000 până în 2050. Estimările privind aceste locuri de muncă sunt în principal pe termen lung, deoarece ratele de ocupare vor crește numai după finalizarea studiilor de către femeile care studiază discipline STIM.

Figura 1. Efectul eliminării disparității de gen în domeniile STIM asupra locurilor de muncă

¹ Studiul s-a axat pe disparitatea de gen în domeniul informaticii și al ingineriei, pentru că numărul de femei din aceste domenii este deosebit de mic în comparație cu cel al bărbaților. În domeniul matematicii, dovezile privind existența unei disparități de gen la nivelul participării sunt mai puțin concludente în statele membre ale UE.

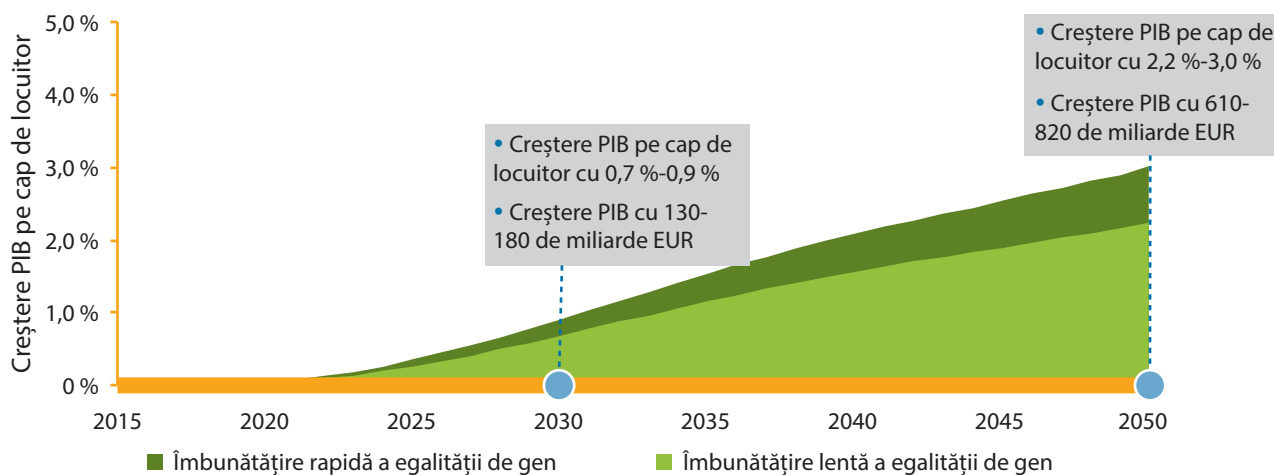

Se estimează că noile locuri de muncă vor fi extrem de productive, deoarece absolventele din domeniile STIM adesea avansează în funcții cu valoare adăugată înaltă, în sectoare precum serviciile informatice și de comunicații sau cele financiare și destinate întreprinderilor.

Creșterea participării femeilor în disciplinele STIM va avea un puternic impact pozitiv asupra PIB-ului la nivelul Uniunii

Europene. Eliminarea disparității de gen în domeniile STIM ar contribui la o creștere a PIB-ului UE pe cap de locuitor cu 0,7 %-0,9 % până în 2030. Până în 2050, creșterea va fi între 2,2 % și 3,0 %. În termeni monetari, eliminarea disparității de gen în sfera STIM va conduce la o creștere a PIB-ului cu 610-820 de miliarde EUR până în 2050.

Figura 2. Efectul eliminării disparității de gen în domeniile STIM asupra PIB-ului pe cap de locuitor

Se preconizează că sporirea rezervei de forță de muncă în domeniile STIM va duce la creșterea productivității, va stimula capacitatea de producție potențială a economiei și va genera o creștere a PIB-ului pe cap de locuitor.

Creșterea productivității locurilor de muncă din domeniile STIM este de natură să determine o creștere a salariilor (Parlamentul European, 2015). Trebuie remarcat faptul că, potrivit studiului, diferența de remunerare dintre femei și bărbați va fi eliminată până în 2050. Numărul de absolvente ale disciplinelor STIM este în creștere, iar nivelul de instruire mai înalt al acestora și alegerea unei cariere în sectoare cu salarizare mai bună fac ca și veniturile medii ale femeilor să cunoască o creștere treptată, atingând paritatea cu salariile bărbaților până în 2050.

Îmbunătățirea egalității de gen în învățământul STIM poate spori competitivitatea economiei UE pe termen lung.

Studiul estimează că femeile vor deveni mai productive datorită creșterii ratei calificărilor în domeniile STIM, ceea ce va contribui la creșterea inteligenței prevăzută în Strategia Europa 2020. De asemenea, se preconizează că și competitivitatea economiei UE va avea de câștigat de pe urma creșterii gradului de ocupare al femeilor în domeniile STIM. Potrivit prognozelor, până în 2050 se va înregistra o creștere cu 0,7 % a exporturilor, iar importurile vor scădea cu până la 1,2 %, ceea ce va determina îmbunătățirea balanței comerciale.

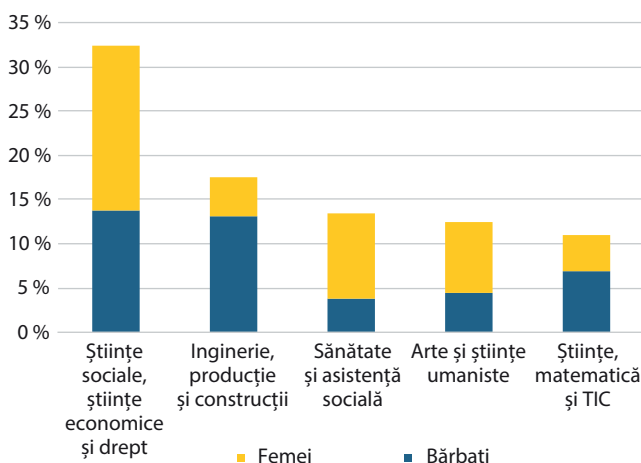
De ce contează disparitatea de gen din domeniile STIM?

În pofida numărului mare de femei care obțin diplome în învățământul superior, încă persistă inegalități și disparități de gen în ceea ce privește disciplinele și domeniile de studiu alese. Potrivit datelor Eurostat, în 2014 femeile au absolvit studii superioare preponderent în domenii precum sănătatea și asistența socială, științele umaniste și artele, precum și științele sociale, științele economice și dreptul.

În schimb, bărbații au absolvit cel mai frecvent studii în domenii asociate ingineriei, producției și construcțiilor, urmate de tehnologie, științe și matematică. Deși numărul total al studenților în disciplinele STIM a crescut în perioada 2003-2013, diferențele dintre femei și bărbați s-au menținut constante în acest interval.

Cele mai mari disparități de gen din învățământ se înregistrează în domeniile STIM.

Figura 3. Distribuția studenților din învățământul superior pe domenii și pe sexe, UE-28, 2014 (%)²

Sursa: Eurostat (educ_uae_enrt03).

Stoparea tendinței persistente de subreprezentare a femeilor în rândul studenților și absolvenților de studii universitare în domeniile STIM este importantă din următoarele motive:

1. Creșterea ofertei de forță de muncă în sectoarele STIM

Marea majoritate a statelor membre se confruntă cu grave dificultăți de recrutare de personal calificat în domeniile STIM, îndeosebi în inginerie și tehnologia informației. Douăzeci și unu de state membre semnalează dificultăți în găsirea de profesioniști în știință și inginerie, iar douăzeci indică probleme similare referitoare la găsirea de profesioniști în domeniul TIC (Attstroem *et al.*, 2014). De exemplu, în Regatul Unit peste 40 % dintre locurile de muncă vacante în domeniul STIM (dublul mediei la nivelul țării) sunt greu de ocupat din cauza deficitului de solicitanți.

Potrivit estimărilor, până în 2050 în Uniunea Europeană vor fi disponibile 7 milioane de locuri de muncă noi în sectoarele STIM (Parlamentul European, 2015).

Se estimează că tendința se va menține: oportunitățile de angajare pentru ingineri și specialiști în domeniul tehnologiei informației vor crește și le vor depăși pe cele din

multe alte profesii. De exemplu, în sectorul farmaceutic se preconizează o creștere nulă a oportunităților de ocupare în perioada 2013-2025, în timp ce în domeniul calculatoarelor se preconizează o creștere cu 8 % în același interval (Parlamentul European, 2015). În general, profesioniștii din domeniile STIM din întreaga Uniune Europeană nu sunt afectați de șomaj și se bucură de salarii semnificativ mai mari (Parlamentul European, 2015).

2. Îmbunătățirea accesului femeilor la locuri de muncă bine plătite

În prezent, diverși factori sociali, culturali, economici, educaționali și instituționali sunt răspunzători pentru persistența segregării de gen în domeniile de studiu. Prezența stereotipurilor în educație, alegerea domeniului de studiu și de formare în funcție de gen și lipsa modelelor profesionale feminine constituie probleme majore care contribuie la procentajul scăzut de absolvenți ai disciplinelor STIM.

La nivel individual, un număr mai mic de studenți în domeniile STIM se poate traduce prin perspective mai slabe de ocupare și printr-un nivel inferior de remunerare pe piața muncii, ceea ce, în ultimă instanță, conduce la o independență economică mai redusă a femeilor. Această situație este rezultatul creșterii mult mai rapide în sectoarele conexe domeniilor STIM și al unui nivel de salarizare semnificativ mai mare comparativ cu alte sectoare (Parlamentul European, 2015).

Studiul arată că reducerea disparității de gen în domeniile învățământului STIM ar putea contribui la reducerea blocajelor de pe piața muncii, la creșterea gradului de ocupare și a productivității femeilor, precum și la atenuarea segregării ocupaționale. În ultimă instanță, acest lucru ar favoriza creșterea economică atât datorită productivității sporite, cât și datorită activității mai intense de pe piața muncii.

Referințe:

Attstroem, K. *et al.*, (2014), *Mapping and analysing bottleneck vacancies in EU labour markets* („Cartografierea și analiza locurilor de muncă vacante care produc blocaje pe piața muncii în Uniunea Europeană”), raport elaborat la solicitarea Comisiei Europene, Ramboll/Erasmus School of Economics.

Parlamentul European (2015), *Encouraging STEM studies for the labour market* („Încurajarea studiilor STIM pentru piața muncii”).

² Notă: Datele citate sunt cele mai recente date furnizate de Eurostat la momentul elaborării conținutului prezentei publicații. Pentru informații suplimentare și actualizate, a se vedea: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Tertiary_education_statistics

Despre studiu

Studiul privind beneficiile economice ale egalității de gen este unic în contextul UE. Este primul de acest tip care utilizează un model econometric riguros pentru a estima o gamă largă de beneficii macroeconomice ale egalității de gen în mai multe domenii vaste, cum ar fi educația, activitatea pe piața muncii și salariile.

Rezultatele generale ale studiului arată că o mai mare egalitate de gen ar duce la:

- crearea unui număr cuprins între 6,3 milioane și 10,5 milioane de noi locuri de muncă până în 2050, dintre care aproximativ 70 % ar fi ocupate de femei;
- efecte pozitive asupra PIB-ului, care cresc odată cu trecerea timpului;
- un PIB pe cap de locuitor cu până la aproape 10 % mai mare în 2050.

Studiul folosește modelul macroeconomic E3ME pentru a estima impactul economic al îmbunătățirii egalității de gen. E3ME este un model macroeconomic empiric adaptat în mod specific pentru a modela rezultate la nivelul UE și al statelor membre.

Rezultatele studiului privind beneficiile economice ale egalității de gen în UE cuprind nouă publicații:

1. Analiza literaturii de specialitate: dovezile existente cu privire la beneficiile sociale și economice ale egalității de gen și abordările metodologice (*Literature review: existing evidence on the social and economic benefits of gender equality and methodological approaches*)
2. Sinteze privind Uniunea Europeană și statele sale membre (*EU and EU Member State overviews*)
3. Raport privind aplicarea empirică a modelului (*Report on the empirical application of the model*)
4. Producerea dovezilor: document de informare privind cadrul teoretic și modelul (*How the evidence was produced: briefing paper on the theoretical framework and model*)
5. Producerea dovezilor: fișă informativă privind cadrul teoretic și modelul
6. Beneficiile economice ale egalității de gen în contextul politicilor UE: document de informare
7. Impactul economic global al egalității de gen: document de informare
- 8. Generarea de creștere economică prin egalitatea de gen în cadrul învățământului STIM: document de informare**
9. Generarea de creștere economică prin eliminarea disparității de gen în activitatea pe piața muncii și în remunerare: document de informare

Toate publicațiile, rezultatele detaliate ale studiului și metodologia pot fi găsite pe site-ul EIGE.

Institutul European pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați (EIGE) este centrul de cunoaștere al UE cu privire la egalitatea de gen. EIGE sprijină factorii de decizie și toate instituțiile relevante în eforturile lor de a transforma egalitatea între femei și bărbați într-o realitate pentru toți europenii, furnizând expertiză specifică și date sigure și comparabile privind egalitatea de gen în Europa.

Informații suplimentare:

Institutul European pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați, EIGE

Gedimino pr. 16

LT-01103 Vilnius

LITUANIA

+370 52157444

E-mail: eige.sec@eige.europa.eu

<http://eige.europa.eu>

<http://www.twitter.com/eurogender>

<http://www.facebook.com/eige.europa.eu>

<http://www.youtube.com/eurogender>

<http://eurogender.eige.europa.eu/>

Oficiul pentru Publicații

ISBN 978-92-9470-057-5
doi:10.2839/391340